

Motion till riksdagen 2018/19:2152

av **Betty Malmberg (M)**

Skydda Vätterns dricksvatten

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av att långsiktigt säkra tillgången på dricksvatten av god kvalitet och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att viktiga dricksvattentäkter, vare sig de utgörs av grundvatten eller ytvatten, ska kunna pekas ut som riksintresse och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Vättern bör utnämnas till riksintresse för dricksvattenförsörjning samt att detta ska väga tyngst av sjöns olika riksintressen och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Dricksvatten av god kvalitet är en förutsättning för liv och ett väl fungerande samhälle. För politiken är det därför ett grundläggande ansvar att se till att långsiktigt säkra tillgången till detsamma. Något som inte minst gjorde sig påmint i stora delar av landet den nederbördsfattiga sommaren 2018, liksom sommaren 2016 då framför allt Öland, Gotland och Östergötland drabbades. Enligt Dricksvattenutredningen bygger idag den allmänna dricksvattenförsörjningen till cirka 50 procent på ytvatten och cirka 25 procent vardera på grundvatten och konstgjort grundvatten. Det är därför viktigt att även ytvattentäkter ska kunna utnämnas som riksintressen.

En viktig dricksvatten- och ytvattentäkt är sjön Vättern, som är en av Nordeuropas största dricksvattenkällor. I dagsläget försörjer sjön cirka 250 000 invånare i 11 kommuner och flera kommuner i närområdet har planer på att ta sitt vatten ur Vättern. I ett framtida perspektiv menar många att vattnet i sjön även ska kunna försörja kommuner i Stockholmsområdet.

Vättern utgör idag ett betydande riksintresse för turism, fritidsliv, natur- och kulturvärden, naturvård, yrkesfisket och totalförsvaret. Dessutom är hela sjön utpekad som ett Natura 2000-område. Problemet är dock att Vättern och dess unika kvaliteter trots detta hotas.

Försvaret har till exempel fått tillstånd att öka sin skjut- och flygverksamhet påtagligt. Ett gruvbolag projekterar för att bryta sällsynta jordartsmetaller i ett område som ligger inom Vätterns tillrinningsområde och dessutom pågår provborrningar av en malmkropp under själva sjön. Det är inte hållbart. Istället måste sjön Vättern och dess dricksvatten skyddas. Därför bör Vättern utnämnas som riksintresse för dricksvattenförsörjning. Det är också viktigt att ett sådant riksintresse i så fall tillåts väga tyngre än övriga riksintressen som finns, så att den inbördes prioriteringsordningen mellan sjöns olika riksintressen sätter dricksvattenförsörjning högst.

Riksdagen bör utifrån ovan ge regeringen i uppdrag att säkerställa att sjön Vättern och dess dricksvatten skyddas. Detta för att Vätterns dricksvatten fortsatt ska hålla hög kvalitet och för att möjliggöra för kommande generationer att vara säkra på att Vätterns vatten är kvalitetssäkrat.

Betty Malmberg (M)